



GRUPO ESPERANTISTA
"FIDO
KAJ ESPERO"
VALLADOLID

Noviembre-Diciembre

Año 2006

Nº 224

Dirección Postal: Apartado, 119; 47080 VALLADOLID

Adherido a la Federación Española de Esperanto

Editorial

Muchos y variados han sido los encuentros, reuniones y congresos, a los que, a lo largo de mi vida esperantista he asistido, guardando un grato recuerdo de la mayoría de ellos, si bien el último, a la 14 Semana Internacional Esperantista de la Cultura y del Turismo, por sus especiales características merece ocupar un lugar destacado.

Todos, sin excepción, somos conscientes de que en ocasiones exageramos hasta la hipérbole, alabando los grandes e incluso los pequeños logros conseguidos y ciertamente, ese era mi temor, al ir por primera vez a la Semana que a finales de septiembre o principios de octubre organiza un trío de entusiastas y capaces esperantistas, cuyos nombres son: Salvador Aragay, Luis Serrano y Santiago Torné, pero una vez que he participado, incluso activamente, ya que en las excursiones actué como traductor al Esperanto, he de decir que los elogios y alabanzas a los organizadores son más que merecidas.

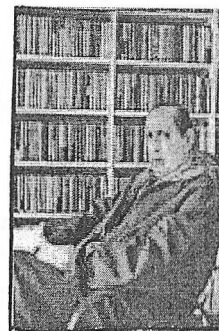
El éxito, sin ninguna duda, se fundamenta en que es una reunión hecha para la convivencia y la amistad y prueba de lo mismo es el hecho de que muchos repitan asistencia, a pesar, de que el programa es más o menos lo mismo de años anteriores. El problema que, a mi juicio se plantea, es que en un futuro no muy lejano, sea tal el número de asistentes que, o bien se limita el número de los mismos o se incrementa el número de colaboradores, para lo cual los organizadores deben buscar ayuda entre los esperantistas españoles, catalanes o no, que puedan y estén dispuestos a colaborar.

En resumen, un encuentro en el que, fundamentalmente, juega un papel esencial lo que los esperantistas conocemos como la idea interna y que, hoy, lamentablemente está olvidada.

MIGUEL DELIBES, ESCRITOR HUMANISTA UNIVERSAL

La noticia ha saltado a toda la prensa. El escritor vallisoletano D. Miguel Delibes ha merecido el Premio Vocento a los valores humanos y lo ha recibido, debido a su avanzada edad, su hijo, aunque luego, con ocasión de la estancia de los Reyes a Valladolid, éstos le hayan visitado en su casa y le hayan refrendado el merecido premio.

Realmente los vallisoletanos, que conocemos a D. Miguel Delibes sabemos que por su obra puede ser considerado literato universal y por el contenido de sus publicaciones nos encontramos con un verdadero humanista.



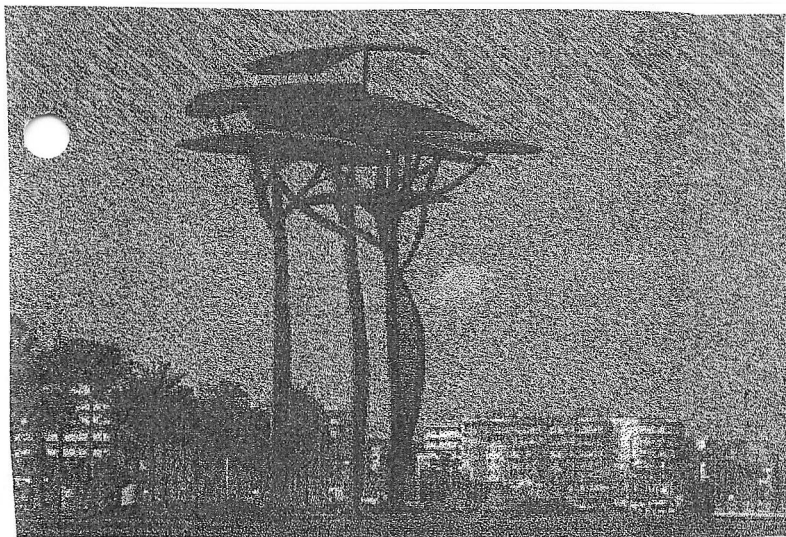
Miguel Delibes nació en Valladolid el 17 de octubre de 1920, el tercero de una familia de ocho hermanos. Estudió en el Colegio de La Salle y en el colegio de Lourdes, cursó Perito Mercantil y modelación en la Escuela de Artes y Oficios. Tras enrolarse como voluntario en la Marina, en 1939 regresó a Valladolid y estudió las carreras de Derecho y Comercio, y como también le gustaba el dibujo, Delibes ingresa como caricaturista en el 41, en "El Norte de Castilla, el principal periódico de Valladolid. Fue a Madrid, donde hizo periodismo para en 1942 publicar su primer artículo en dicho periódico. En 1945 ganó la oposición a la Cátedra de Derecho Mercantil y fue destinado a la Escuela de Comercio de Valladolid. Se casó, ese mismo año, con Angeles de Castro y ésta le anima a escribir su primera novela "*La sombra del ciprés es alargada*" novela tan interesante que consiguió el Premio Nadal de 1948, a la que siguió "*Aún es de día*" en las que ya se perfila su visión humanista y personal del mundo que le rodea.

En 1950 escribe "*El Camino*", y a partir de ahí va a ahondar en la búsqueda personal de los valores de los hombres corrientes que le rodean y sus gustos y pasiones, utilizando unos términos de puro castellano, recogidos de la tradición de nuestros pueblos, y defendiéndoles denunciando el atraso de Castilla, desde el periódico o desde sus novelas, lo que le creó numerosos enfrentamientos con la censura y con el poder. De esos años son "*Las ratas*", "*La caza de la perdiz roja*", "*Cinco horas con Mario*", "*La primavera de Praga*" "*Mi idolatrado hijo Sisi*" etc. Con más premios en su poder, en 1973 Delibes es elegido miembro de la Real Academia de la Lengua, ocupando el sillón **e minúscula**. En 1974 llega una catástrofe para él, pues falleció su esposa Angeles, a la que el novelista calificaba como "su equilibrio" y "la mejor mitad de mi mismo". Escribe "*El Príncipe destronado*" "*Las guerras de nuestros antepasados* y tres años después, superada la depresión por la muerte de su mujer, escribe muchas más obras, alguna de las cuales han aparecido en película, hasta que, tras recibir el Premio Príncipe de Asturias, el Premio de las Letras de Castilla y León, el de las Letras Españolas y en 1993 el Premio Cervantes como el más prestigioso galardón para escritores de habla hispana, en 1998 publica su obra cumbre "*El Hereje*", alegato en pro de la libertad de conciencia. Doctor Honoris Causa por numerosas Universidades, posee desde 1999 la Medalla de Oro en el Trabajo.

En el 2000, la Junta de Castilla y León le propuso al Premio Nóbel de Literatura, y sus obras han sido traducidas a la mayor parte de los idiomas del mundo. Lo que nos parece increíble es que este gran galardón no se le haya concedido todavía.

M.R.Urueña

14-a Internacia Esperanto-Semajno



Dum unu semajno, (24-9 ĝis 1-10) pli ol 125 geesperantistoj venintaj el diversaj partoj de Eŭropo, ĉefe el Francio, sed ankaŭ de malproksime, kiel Koreio, Japanio kaj Meksikio, kunvenis en la apudmara vilaĝeto La Pineda, por partopreni en la 14^a Internacia Esperanto-Semajno de la Kulturo kaj Turismo.

Post flugo Valladolid-Barcelona, trajnvojaĝo Barcelona-Salou, taksie ni iris ĝis Hotelo Carabela, apudmara tristela hotelo kun ĉiuj necesaj servoj. Post lasi en la ĉambro la valizoj, malsuprenirante, ni iris ĝis la renkontiĝa akceptejo kaj tie, s-ro Serrano, liveris al ni platan dosierujon kun diversaj dokumentoj, inter ili la semajninformilo.

Poste ni havis okazi saluti la aliajn du membroj (Aragay kaj Torné) de la Organiza Komitato kaj al kelkaj gepartoprenantoj, konataj de ni de antaŭ jaroj, kiel Antonio Marco kaj edzino, Rodolfo Canet kaj edzino, Teresa Massana, vidvino de Luis María Hernández Yzal, inicianto de la Semajno kaj multaj aliaj kies nomoj, mi ne mecias por ne longigi tro la detalon.

Ĉi nokte, la gepartoprenantoj kunvenis en salono por partopreni la Interkonan Vesperon en kiu la organizantoj, malavare kaj ĝentile disdonis manĝetojn kaj trinkaĵojn, inter kiuj, kiu decas en Katalunio, ne mankis la ŝaŭmanta vino, portante la nomon Esperanto.

La 25an, okazis la inaŭguro de la Semajno, komencante per la vortoj de Luis Serrano, kiu rakontis al ĉiuj la historion de la Semajno, sekve, por la diversaj landoj ĉeestantaj, salutis unu reprezentanton, kaj por Hispanio, tiu rolo plenumis drino Urueña kiu kaptis la okazon por substreki ke Esperanto plene plenumas ĉiujn kondiĉojn postulataj de UNESKO por esti konsiderata kultura nemateria havaĵo de la homaro. La interveno de de la urbestro de Vila Seca, Sro. Josep Solé, per afabla kaj amika katalunlingva paroladeto metis finan punkton al la aranĝo. Post la inaŭguro, ni ĉiuj iris ekstere, eĉ la urbestro, por la komunan foton.

La Semajno trakuris en tre agrabla kaj amika etoso, regante la harmonion, malgraŭ la malsimilajn opiniojn esprimitaj de la partoprenantoj dum la diversaj debatoj okazintaj.

Tri estis la prelegantoj, kiu plenigis, parte, la kulturan programon, la germano Wolfgang Gunther, prelegis dufoje, la unua pri la temo “*Socia Plastiko*” prezentante la vivon kaj la verkon de germana artisto Joseph Beuys kaj la dua, pri *Libermerkata industrisekcio, medicino, monda socialforumo*; s-ro Hussein Al Amily, irako, loĝanta en Britujo, prelegis pri tre interesa kaj aktuala temo: *La araba mez-oriento kiel centro de atento*, kaj koreo, Choi Man Won prelegis pri *Samaj kaj Malsamaj en Aziaj Tri Landoj (Ĉinio, Japanio kaj Koreio) en la kulturaj vidpunktoj*.

Ankaŭ tri estis la ekskursoj du, duontagaj, al la mezepoka urbo **Montblanc** kaj al **Tarragona**, kun la nura celo, vidi monumenton al Castellers, skulptaĵo situata en centra strato kies aŭtoro estas Francesc Anglés, filo de la Prezidento de la Esperanta Asocio de Sant Cugat del Vallés, Trinidad García, kaj al la vinkelon Castellblanch, kaj unu, tuttaga, al **Lleida** kaj **Borgues Blanques**. En la tri, laŭ peto de Aragay, mi tradukis el la kastilia al esperanto por la ne hispanlingvanoj.

Krome okazis Kurso de Esperanto, gvidata de s-ro Aragay, debato pri la temo Kial ankoraŭ ne triumfis Esperanto?, sub gvidado de Luis Serrano kiu vekis grandan intereson; instruado de Esperanto per kantado, per kiu s-ro Lafosse, amuzigis nin; prezentado fare de s-ro María Ferigle de video de la Puccin-opero “Tosca”; disdonado de la Premio Ada Sikorska Fighiera al franca samideano Leo Lentaigine; teatro, per prezentado de amuzaj kaj distraj skeĉoj kun la aktorado de la montpeliera trupeto “Go-Jo, kun la efika kunlaborado de s-ro Luis Serrano kaj aliaj diverslandaj volontuloj; koncerto, vespere plenaere, apud la strando de la ensemblo Montjuic kiu kantis belajn “habaneras”; prezentado de la vortaro Kataluna-Esperanto, eldonita de Barcelona Esperanto Centro, kaj tre agrabla kunsido en kiu oni opiniis pri la Semajno, kun laŭdoj al la tri organizantoj kaj sugestoj por la estonteco.

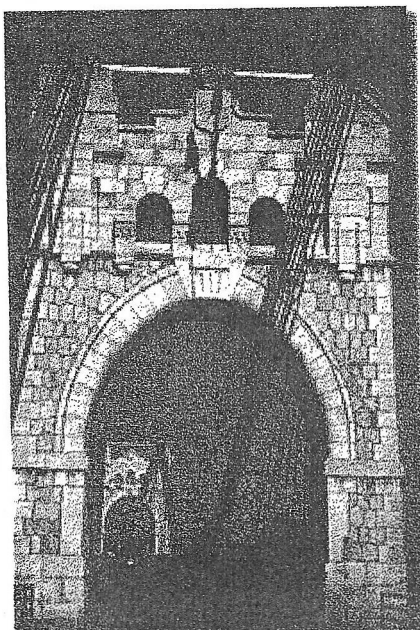
L. Hernández

La oktobra Ondo

Aperis la oktobra kajero de "La Ondo de Esperanto". En ĝi estas, apud pluraj primovadaj artikol(et)oj, pli ampleksaj tekstoj: nekrologo de István Ertl pri William Auld, intervjuo kun interlingvisto Aleksandr Dulicxenko, klarigo de Toño del Barrio pri la hispanaj nomoj, komentario pri malŝparado en EU pro tradukado. En la ampleksa kultura rubriko estas originala novelo de Jean-Marie Ries, artikolo de Wolfgang Kirschstein pri la konsterna konfeso de Günter Grass, du recenzoj, revuo de Flo Martorell pri la muzika kongressezono en Esperantujo kaj kelkaj etaj informoj.

33-a Kataluna Kongreso de Esperanto

Okazonta en **Amposta** (Tarragona) de la 8^a ĝis la 10^a de decembro, kiel kongresejo funkcios la sporta gastejo Amposta Parc, kies 30 000m²-a surfaco troviĝas en la ĉirkaŭaĵo de Amposta.



La programo de la katalunaj kongresoj de esperanto kunigas pli ol cent parolantojn de la internacia lingvo el ĉiuj aĝoj kaj el diversaj landoj. Plej ofte partoprenas dudekkelkon da eksterlandanoj. Kutime ili daŭras tri tagojn. En la kongreso okazas prelegoj, (nunjaraj prelegantoj estos: **Stefan Maul**, fondinto kaj ĉefredaktoro de la internacia magazino *Monato*. Aŭtoro de i.a. *Manlibro pri Ĵurnalismo*, *Deklingva Manlibro pri Politiko* kaj *El verva vivo ĵurnalista*. Membro de la *Akademio de Esperanto*; **Mukunda Pathik**, prezidanto de Nepala Esperanto-Asocio, kaj instruisto de la angla kaj la nepala en la Universitato de Katmanduo. Pathik sciigos al ni senpere la lingvan kaj socian situacion de Nepalo kaj **Przemysław Grzybowski**, pedagogo kaj altlerneja instruisto de la Universitato en Bydgoszcz, prelegos pri interkulturo kaj homaj migradoj kaj gvidos atelieron nomatan: "Ankaŭ ni estas fremduloj".

Krome okazos debatoj, atelieroj, ekspozicioj, koncertoj, kursoj kaj aliaj programeroj celantaj kaj la kongresanojn kaj la ĝeneralan publikon. Unu el la plej elstaraj programeroj estas la artaj vesperoj, kie kutime unu rilatas al teatro kaj alia al la esperanta muziko.

Raporto pri Esperanto en loka ĵurnalo

La loka ĵurnalo *El Día de Valladolid* (La Tago de Valladolid) aperigas la 16an de oktobro, ampleksan hispanlingvan raporton pri Esperanto, kun du fotoj, sub la titolo "La lastaj esperantistoj de Valladolid". Kvankam. la nefavora titolo, la teksto estas pozitiva kun speciala mencio al la historio de la grupo kaj al la UK en Florenco, kie partoprenis du membroj de Valladolid (Hispanio). La jenan informon, kun multaj aliaj de la esperanto-mondo, oni povas legi sur la retpaĝo **esperantujo.org**



Humoro

Espectáculos variados

Entra un lepero a un club y estaba un ventrílocuo contando chistes, todo bien hasta que cuenta uno de Lepe, y ofendido el lepero se levanta y grita:

- ¡No te metas con los de Lepe!

Asustado el ventrílocuo responde:- Perdón, no quise ofender.

Con usted no estoy hablando sino con el enano que tiene en las piernas.

Que bichooo!!

Un gitano manga un cerdo de un cortijo, y se lo lleva encima del hombro.

Por el camino le para un guardia civil y le dice:

- Tú ¿Qué llevas ahí encima?

- ¿Dónde? si yo no llevo nada

- Ahí, encima del hombro!

- (El gitano dice asombrado) ¡Ozú! ¡qué bichooo!

Andersen

Anderseno estis vestata tre malzorgeme.Iam,

iu maliculo demandis lin: - Ĉu tiun mizeran objekton vi nomas ĉapelo?

La granda aŭtoro de fabeloj ne nervozigis kaj trankvile respondis: - Ĉu tiu mizera objekto sub via ĉapelo nomiĝas kapo?

Nemangeblaj Fungoj

Entombigante unu bopatrino renkontas du amikoj. Unu demandas:

- Do pro kio ŝi mortis?

- Iujn fifungetojn manĝetis..

Post unu semajno la samaj amikoj renkontas entombigante la bopatrino de la alia amiko. La bopatrino kuŝas malviva kun kontuzaĵo antaŭokule. Amiko demandas:

- Pro kio via bopatrino mortis?

- Aj, iujn fifungetojn manĝetis.

- Kaj kial ĉe ŝi antaŭokule estas kontuzaĵo?

- Fifungetojn ne volis manĝi..



Agrablajn Kristnaskfestojn kaj Prosperan Novan Jaron 2007

Kiam ĉi tiu ekzemplero de nia "Boletín" atingos vian hejmon, ni estos en la proksimeco de la plej familiaj festoj de la tuta jaro, almenaŭ en la tergloba parto en kiu ni loĝas, kaj kiel bela kaj tradicia kutimo, ni volas, pere de tiu-ĉi mesaĝo, esprimi niajn plej korajn bondezirojn al la membroj de la Grupo Fido kaj Espero kaj al ĉiuj ie en la mondo, kiu, iam aŭ regule legas nian modestan informilon, kun la espero ke la venonta jaro estu vere pozitiva en ĉiuj aspektoj de la vivo, speciale en nia poresperanta agado.

PERIÓDICO

GRUPO ESPERANTISTA
Apartado, 119
47080 VALLADOLID